

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 20 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. SEPTEMBRA 1925.

PATENTNI SPIS BROJ 3139.

Cammell Laird & Company Limited, Cyclops Steel & Iron Works i Arthur Stowey Bailey, Sheffield, Engleska

Poboljšanja na točkovima i osovinama za upotrebu kod železnica i sličnih kola

Prijava od 19. aprila 1924.

Važi od 1. avgusta 1924.

Ovaj se pronalazak odnosi na onu vrstu točkova koja je podesna za upotrebu kod železnica, tramvaja i sličnih kola, koja su namenjena da idu na šinama i gde se postavlja gumeni bandaž (prsten) ili od odgovarajućeg materiala, između ivice točka i metalnog obruča pri čem su predviđena srestva za učvršćivanje gumenog bandaza na ivici točka.

Cilj je pronalasku da poboljša konstrukciju i korisnost točkova gorepomenute vrste kao i osovine za iste točkove.

Točak po ovome pronalasku sastoji se iz sredine točka ili tela, koje ima ravnu ivicu sa napolje ispalom jakom (flanšom) na jednoj strani istog; iz jednog metalnog obruča sa flanšom, koja ispada napolje, i iz prstenastog izdubljenja na unutrašnjoj strani; iz jednog gumenog bandaža ili od sličnog materiala, koji je tako stezan između ivice točka i izdubljenja unutrašnje površine obruča; iz bočnih orudja za utvrđivanje gumenog bandaža, iz obruča koji drži stegnut gumeni prsten. Da bi se omogućilo lako umetanje gumenog prstena u unutrašnjost izdubljenog obruča, on se može načiniti iz delova. Gumeni se bandaž može postaviti pritiskom, koji deluje na istom radialnom spoljnjem pravcu, i to prilikom uvlačenja gumenog bandaža između ivice točka i obruča, tako da isti može odjednom čvrsto držati obruč uz ivicu točka i obrazovati dobru elastičnu napravu između istih. Da bi se gornje postiglo, unutrašnji prečnik gumenog bandaža može biti u početku manjeg prečnika nego spoljni prečnik ivi-

ce točka. Stegnuti gumeni bandaž drži se sa stranena ivici točka između spolja strčeeće flanše na jednoj strani ivice i prstena za držanje na drugoj strani, pomoću klinova ili zavrtnja koji izlaze sa strane kroz tlanšu, gumeni bandaž i prsten za držanje. Obruč i gumeni bandaž mogu se spojiti pre nameštanja na točku. Gumeni prsten može se stegnuti spolja u žleb obruča utiskivajući ga preko koničnog dela A, pa zatim na ivicu točka. Gumeni prsten može se, ipak prvo postaviti između ivice točka i izdubljenih unutarnjih strana obruča i sa strane stezati dok ne dodje u svoje ležište. Ako se želi, mogu se upotrebiti i sredstva za potpuno držanje obruča u bočnom položaju na ivici točka, i tako isto, ako se želi, da se spreči ispadanje ako se isti slomi.

Točak se može sastojati iz jednog metalnog komada tanjirastog oblika, sa ravnim srednjim delom, koji je udešen, kad se točak upotrebljava, da se čvrsto veže (kruto), s jedne strane, za jedan kraj osovine kola, i s druge strane, za glavčinu i rukavac.

U priloženom naertu, sl. 1. pokazuje u srednjem vertikalnom preseku i sl. 2. u delimičnom vertikalnom izgledu sa strane, konstrukciju točka po pronalasku; sl. 3. pokazuje izgled sličn delu iz sl. 1, koji pokazuje jednu izmenu (variantu). Sl. 4. pokazuje, način spajanja i utvrđivanja gumenog bandaža i obruča, u stegnutom položaju na ivicu točka. Sl. 5. jeste detaljan izgled, koji pokazuje dalju variantu.

U sl. 1 i 2, (a) je točak načinjen od me-

talne ploče, kojoj je dat oblik činiče na njenom srednjem delu, i previjeni oblik na periferiskim delovima u cilju obrazovanja ravne ivice ili ležišta (a') za gumeni bandaž (b) sa ispadajućom ivicom na drugoj strani istog, o kojoj će gumeni prsten, kad se navuče, udarati. (e) je metalni obruč između koga se i ivice (a') točka učvršćuje gumeni bandaž (b) u stegnutom stanju. Gumeni bandaž napravljen je od delova, obično od osam. Točak se čvrstvo vezuje na unutarnjoj strani srednjeg ravnog dela, na primer zakivcima ili tome slično, za osovinu (c), a na spoljnoj strani za glavčinu i rukavac (d), pri čem su krajevi osovine, glavčine i rukavca obrazovani flanšama (d¹ i c¹). Osovina (c) pokazana je kao šuplja, ali ona može biti i puna.

Obruč (a) ima spoljnu flanšu (e¹) na jednoj svojoj strani i jedno prosto prstenasto izdubljenje (e²) na svojoj unutrašnjoj strani; za prijem gumenog bandaža (b). Obruč zajedno sa gumenim bandažom nalazi se na ivici (a¹) točka, tako da će gumeni bandaž, kad je u svom ležištu u stegnutom stanju, i čvrsto držati obruč za ivicu točka. Za tu svrhu, delovi gumenog bandaža mogu se postaviti u obruču i na jednom koničnom delu A (sl. 4) duž kojih se oba navlače, tako da pritiskuju delove gumenog bandaža radialno spolja i da potpuno ispunju unutrašnje prstenasto izdubljenje (e²) u obruču (e) potom se gumeni bandaž i obruč navlače sa strane na ivicu (a¹) točka, tako da će gumeni bandaž ostati na istoj i oslanjati se na bočnu flanšu (a²) ivice točka. Kompresovani gumeni bandaž može se utvrditi u položaju sa strane na ivici točka između flanše (a²) i prstena (t) pomoću klinova (g), koji prolaze horizontalno kroz prsten (t), gumeni bandaž (b) i flanšu (a²) i koji se zatežu navrtkama (h). Prsten (t) jeste u pokazanom primeru u sl. 1. utvrdjen na točku (a) zakivcima (f¹). Zatezanje navrtki može se upotrebiti za stezanje prstena (t) i flanše (a²), da bi se još više pritegao gumeni bandaž (b) uz unutarnju površinu izdubljenja (a²) na obruču i ivici (a¹) točka. Na taj se način može dobiti svaki željeni pritisak na gumeni bandaž.

U izmenjenoj konstrukciji pokazanoj u sl. 5 prsten (t) nosi samo gumeni bandaž (b) i isti se može pomoću klinova (g) i navrtki (h) stezati pomenuti gumeni bandaž (b) između ivice (a¹) točka i izdubljene unutarne površine obruča (e). U ovom slučaju, unutarnji prečnik gumenog bandaža može ispočetka biti potpuno jednak spoljnjem prečniku ivice točka.

U sl. 3 spoljni periferiski delovi prstena (f) i flanše (a²) na ivici (a¹) točka raspoređeni su labavo radi obuhvatanja obruča (e) i držanja istog u bočnom položaju, relativno,

prema točku (a) tako da se, ako su oba takva točka utvrdjena za osovinu, oba obruča na istim mogu dobro držati. Pomenuti spoljni periferiski delovi prstena i flanše, mogu, kao što je pokazano, biti snabdeveni bočnim ispupčenjima (f¹) i (a³) koja labavo zailaze u prstenasto izdubljenja obrazovana na suprotnim stranama obruča (e), da bi se sprečilo ispadanje obruča u slučaju kad se slomi.

Točak sa ivicom i flanšom može, ako se želi biti načinjen od livenog čelika ili drugog metala, on može imati pačke, umesto tanjirastog oblika, kao što je gore opisano.

Kočenje kola, koja su snabdevena točkovima i osovinama po ovom pronalasku, može se vršiti upotrebljujući sile kočenja na odvojenom dobošu za kočenje, koji je priključen za jedan ili drugi točak ili osovinu (c).

PATENTNI ZAHTEVI:

1). Točak podesan za železnice, tramvaje i slična kola, naznačen time, što se sastoji iz jednog srednjeg točkovnog dela (tela) koji ima ravnu ivicu ili ležište sa napolje ispalom flanšom na jednom kraju istoga; iz jednog metalnog obruča, koji spolja ima obode na jednoj strani i koji ima prstenasto izdubljenje na unutrašnjoj strani; iz gumenog prstena (bandaža), koji se drži stezanjem između ivice točka i izdubljenja unutarne površine obruča i iz delova za održavanje gumenog bandaža i obruče, koji isti nosi, bočno u položaju ivice točka.

2). Točak po zahtevu 1, naznačen time, što je gumeni bandaž u početku načinjen sa manjim unutarnjim prečnikom nego što je spoljni prečnik ivice točka ili ležišta i što je isti stegnut u radialnom spoljnjem pravcu radi navlačenja istog iznadju iznutra izdubljenog obruča i na ležište točka.

3). Točak po zahtevu 1, naznačen time, što su sredstva ili ivica točka za održavanje stegnutog gumenog bandaža sa obručem sa strane sastoje iz metalnog prstena, koji je utvrdjen na strani točka gde nema flanše, i zavornja koji idu kroz flanšu na drugu stranu ivice točka, kroz gumeni bandaž i prsten za držanje i koji imaju navrtke pri čem raspored omogućava gumenom bandažu da se steže u bočnom pravcu, ako se želi. (Fig. 1, 2 i 3).

4). Točak, po zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što se sredstva za zadržavanje gumenog bandaža sa obručem na ivici točka, sastoji iz metalnog prstena, koji se oslanja samo na gumenom bandažu na onoj strani koja je suprotna obližnoj strani do flanše.

5). Točak po zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što su flanša na jednoj strani ivice točka i sredstva za zadržavanje na suprotnoj strani

ivice točka, udešena za obuhvatanje obruča i držanje istog sa strane na točku.

6). Točak po zahtevu 5, naznačen time, što su flanša i sredstva za držanje udešena za labavo hvatanje (ulaženje u) izdubljena na suprotnim stranama obruča tako, da se sprečava ispadanje obruča ako se on slomi.

7). Točak po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što se gumeni bandaž napravljen u delovima,

postavlja u obruč i delovi stežu radialno spolja u izdubljenja obruča i na ivicu točka navlačeći isti i obruč preko koničnog dela A. (Sl. 4).

8). Točkovi po zahtevu 1 i 2 naznačeni time, što su spojena glavčina i rukavac utvrđjeni na spoljnoj strani središnjeg dela točka i što se utvrđuje osovina za unutarnji deo istog. (Sl. 1).

